

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO

Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

VOL. XXIX.—LETNO XXIX.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), OCTOBER 30, 1946

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

Commercial Printing of
All Kinds

STEVLICA (NUMBER) 213

Civilisti prevzeli atomsko kontrolu

Radio aparati in
električne naprave
na prosti listi

WASHINGTON, 29. okt.—
Danes je bil program za razvoj
in kontrolu atomske energije iz-
ročen iz rok armade odboru ci-
vilirov, ki steje pet mož.

Ta odbor sestoji iz sledečih:
David Lilienthal, bivši predsednik
TVA; Robert Bacher, profesor na univerzi Cornell; Sumner Pike, bivši član komisije za
borzo; William Waymoc, urednik
iz Des Moines, in Lewis L.
Strauss, bankir iz New Yorka.

Prve volitve na Bolgarskem prinesle zmago komunistom

SOFIJA, 29. oktobra.— Sko-
ro popolna poročila o izidu pri-
vih povojskih volitev v Bolgariji,
ki so se vrstile v nedeljo, izkazu-
jejo, da je dobila komunistična
kandidatska lista okrog 55 od-
stotkov vseh oddanih glasov.

Komunisti skupno z drugimi
strankami, pripadajočimi "Do-
movinski fronti", so očvidno
dobili 296 sedežev v prihodnjem
parlamentu, opozicija pa okrog
83 sedežev.

Volitve, katere so nadzirali
člani zavezniške komisije, so
bile mirne. Oblasti niso poroča-
le niti o enem primeru nasilja.

Dimitrov bo prvi predsednik
bolgarske republike

Opozicija, katero tvorijo
agrari in desničarški socialisti,
je dobila okrog 30 odstotkov
glasov, dočim so stranke cen-
truma skoro izginile.

Na zaključnem shodu Domov-
ske fronte, ki se je vršil v
soboto, je komunistični vodja
Georgij Dimitrov izjavil, da bo
do za opozicijo glasovali le tisti,
ki žele podpreti fašizem.

Sodi se, da bo Dimitrov po-
stal prvi predsednik bolgarske
republike ko sedanji premier
Kimon Georgijev obdrži mesto
premiera.

Poština za zračno pošto znižana

V petek 1. novembra stopi v
veljavlo nova poštna odredba za
zniženje pristojbine na pisma,
ki se pošiljajo potom zračne
pošte v razne dele sveta.

Najvišja pristojbina za zrač-
no pošto bo 25c za pol unce.

Tako bo poština za pol unce
težka pisma za Evropo znašala
samo 15c. V tem je vsteta Ju-
goslavija.

V Južno Ameriko bo pristoj-
bina 10c, v Afriko, Azijo in
Dalmiji vzhod pa bo poština
25c za pol unce težka pisma. Pi-
sma iz Amerike, poslana po
zračni pošti v Pariz, Francija,
bodo dostavljena tekom 24 ur.

5-centna zračna pošta
je velik uspeh

V prvih 15 dnevih, odkar je
stopila v veljavlo 5-centna pri-
stojbina za zračno pošto pisma
v Zed. državah, ki se dostavljajo
za enako vsto v vse kraje, se
je poslužilo iste 26.48 odstot-
kov več ljudi kot preje. V tej
dobi je zračna pošta v Cleve-
landu znašala 41,616 funtov, kar
pomeni več kot 16 odstotkov
poviška v primeri z isto dobo
prošlega meseca.

GOV. LAUSCHE ČASTNI GOST NA SESTANKU NARODNOSTNIH ČASOPISOV

Prošlo sredo so se sestali na kosilu v hotelu Carter predstavniki vseh v tuje-
zemskih jezikih pisanih časopisov v Clevelandu, da zagotovijo gov. Franka J.
Lauscheta, da stope trdno za njim, ne glede na politično ali narodnostno pri-
padnost. "Enakopravnost" je zastopal predsednik naše tiskovne družbe Vatro
J. Grill.

NOVI ŠVEDSKI PREMIER

Tage Erlander, socialist, ki je
prevzel vodstvo švedske vlade,
ko je nedavno umrl dolgoletni
premier Per Albin Hansson,
eden izmed veteranov sociali-
stičnega gibanja na Švedskem.

Nemški eksperimenti z atomsko bombo

NEW YORK, 22. oktobra (O.N.A.) — Marcell Boll, fran-
coski učenjak, je napisal raz-
pravo o tem, kako so zaveznički
komaj za las prehiteli Nemci
pri iskanju atomske bombe.
Razprava je bila tiskana v Pa-
rizu in je ravnokar prispevala v
Zedinjene države.

Boll pravi, da je nedvomno,
da je bila tekma tudi časovno
jako tesna, ter da so Ameri-
kanci pri svojem pohodu v
Nemčijo našli zaloge 2 ton ne-
predelanega uranija v dveh ton
takozvane težke vode — mate-
rial, katerega so bili Nemci
brez dvoma pripravili za sestav-
ljenje svoje atomske bombe.

Nemci so imeli celo priprav-
ljeno že ime za to svoje novo
orožje: V-6.

Boll, ki je profesor praktične
elektrike na visoki šoli za
govorne znanosti v Parizu, raz-
kril v tem svojem delu, katere-
ga naslov je "Atom kot vir po-
gonske sile", da je francoska
vlada kratko pred zlomom Fran-
cije po tajnih potih dobila 150
kil težke vode iz Norveške. Tri
mesece pozneje, ko je Francija
propadla pod navalom nemških
armad, je bil ta material po-
slan na Angleško.

Zaveznički so le za las prehi-
telji Nemci, trdi profesor Boll.
Pri tem se opira na dejstvo,
da so Nemci zanimali za pro-
blem razbijanja atoma še pred-
no so drugi narodi začeli to za-
devna raziskovanja.

Prispevajte za otroško bol-
no, ne besed! Prispevajte za
otroško bolnico v Sloveniji!

Kar se Clevelandu tiče, je
splošno znano, da je 65 odstot-
kov njegovega prebivalstva tu-
jezenskega porekla, in takor je
naše mesto pred dvema letoma
governjeru Lauschetu dalo od-
ločilno večino, bo storilo isto tu-
di letos, ne glede na zavratne
klevete elementov, ki se v gonji
za zmago republikanske reakcije
poslužujejo najnizkotnejših
metod.

Tipičen eksemplar teh metod
smo prejeli te dni iz governe-
rskega urada v Columbusu. Je to
letak s precinknimi odborniki
demokratske stranke v Cleve-
landu z okoli 30 slovenskimi
imeni, češ, to je "forenarska go-
lažen," ki podpira Lauscheta.
Ta letak so izdali republikanci,
ki pa ga v Clevelandu seveda ne
širijo, ker tukaj sami prosijo
"forenarje" za glasove, temveč
po tistih delih države, kjer žive
"čisti Amerikanci."

Na letaku so tako imena kot
Pacanovsky, Cybulski, Jawar-
sky, Krusinski, Perencevich,
Gosdanovic, Karpinski, Vrtov-
snik, Zarkovic, Zgonc, Tylicki,
itd.

Na takoj nesramnost se da od-
govoriti samo na en način—
namreč z glasovnico—s ponovno
izvolitvijo governera Lauscheta!

Dekontrola cen se nadaljuje

WASHINGTON, 29. okt.—Urad za administracijo cen je
novo naznani odpravo kontro-
le cen za radio aparate, elek-
trične svetilke, male električne
hišne aparate, kuhiško poso-
do, produkte iz stekla in več
drugih podobnih konzumnih
produktov.

Nova odredba je stopila v ve-
ljavo danes opolnoči.

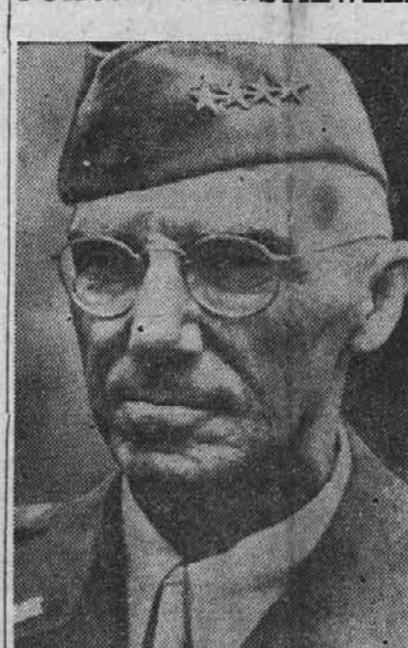
Malo poprej pa je OPA urad
odpravil kontrolo za maščobe
vseh vrst, olje, milo, barve in
varniš, kakor tudi na umetni
led. Ta odredba je postala takoj
polnomočna.

KAJ JE CHURCHILL ODGOVORIL STALINU

LONDON, 29. okt.—Winston
Churchill je danes kot odgovor
na napad od strani Stalina zah-
teval, da se Združenim narodom
tako predloži vse podatke glede
vojaških sil, ki se nahajajo v
okupiranih ozemljih širokem sve-
ta.

Bivši britski premier je ob-
enem izrazil dvom, da ima Rusija
na zapadu samo 60 divizij
vojaštva, kakor je reklo Stalin.
Dejal je, da po njegovih infor-
macijah je prava številka bliže
200 divizij.

POKOJNI GEN. STILWELL

To je zadnja slika generala
Joseph W. Stilwella, ki je nedavno
umrl v San Franciscu. Bil je
vojak starega kova in resničen
demokrat. Stekel si je velike
zasluga kot povelnjak zavezniških
armad v Kini in Burmi.

Fašizem v Italiji še ni mrtev

RIM, 29. oktobra.— Včeraj
je na tisoči italijanskih faši-
stov v vseh delih Italije z
zastavami in bombami praznovalo
24-letico pohoda Mussolinijevih
črnosrajnikov v Rim. Mnogo
fašistov je bilo aretiranih in
njih črne zastave strgane, kot
tudi razni drugi fašistični sim-
boli.

V Neaplju se je našlo toliko
bomb, da je bil določen poseben
oddelek artillerije, ki je imel na-
logo, da jih uniči.

Bankir Ayres umrl

Srčni hib je včeraj nenado-
ma podlegel Leonard P. Ayres,
podpredsednik Cleveland Trust
Co. in splošno znani finančni
strokovnjak. Pokojni je med
vojno služil pri armadni admini-
straciji terobil čin brigadir
general. Bil je 67 let star.

NA OPERACIJI

V Mt. Sinai bolnišnici se na-
haja Mrs. Olga Le Baron, hči
Mrs. Michael Valentič, 961 E.
239 St. Podvrči se je moralna
operacija, katero je srečno pre-
stala. Prijateljice jo lahko obi-
ščajo, mi ji pa želimo skoraj-
je okrevanje!

Vabilo na opereto “MASCOT”

ki jo poda
GLASBENA MATICA
v nedeljo 3. novembra
ob 7. uri zvečer
v Slovenskem narodnem domu
na St. Clair Ave.

Molotov pozval svet, da se razoroži in zavrže atomsko bombo

STAVKA "UPORNIKOV" PRI REPUBLIC STEEL CO. KONČANA

V jeklarni Corrigan-McKin-
ney, katero lastuje Republic
Steel Corp., je pred tednom dni
odšlo na "divjo" stavko 42 de-
lavcev, ki so bili tako važni, da
je morala radi njih jeklarna po-
slati domov 2000 delavcev.

V nedeljo se je vršila seja
unije, h kateri spada tudi tistih
42 "upornikov", ki so šli na
stavko na svojo pest. Unija jim
je ukazala, da naj se nemudoma
vrnejo na delo, ali pa bodo
podvraženi kazni. Na stavkarje
je posebno apeliral Sam Spon-
seller, eden izmed direktorjev
CIO unije za to okrožje, naj se
vrnejo na delo in da bo njih pri-
tožbe rešil pritožbeni odbor v to-
varni.

Nato so stavkujoči soglasno
odglasovali, da se vrnejo na de-
lo.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Girard, O.— Dne 10. oktobra
je bil ubit v avtnej koliziji
slovenski vojak John Burnick,
star 22 let in rojen v Cheatha-
venu, Pa. Prejšnji dan je pri-
šel na dopust k materi, ki živi
na 14 milj oddaljeni farmi. Dru-
gi dan je šel z avtom po oprav-
kih v Warren, od tam pa v Gir-
ard in Youngstown. Ko se je
zvezči vracal domov, je blizu
Youngstowna pobral dva mlada
fanta iz Warrena, ki sta ga pro-
sila za "ride". Ko so se peljali
proti Warrenu, je pridrvel na-
sproti avtomobil in zadel s tako
silno v Burnickov avto, da je bil
fant na mestu mrtev. Fantoma, ki
sta se z njim peljala, ni bilo
nič. Pokojni mladenič je šel leta
1942 prostovoljno k trgovski
mornarici; ko je odslužil štiri-
letni termin je bil poklican k
vojakom. Poleg matere zapu-
šča brata (pri vojakih), pol-
brata Augusta Skopina v Pue-
blu, Colo., in polsestro Vešnjo
Pajk, v Clevelandu pa oceta
Johna Burnicka.

Arma, Kan.— Dne 13. oktobra
je po kratki bolezni umrl v
bolnišnici v Salt Lake Cityju,
Utah, Simon Marš, star 65 let,
doma iz St. Mihaela, fara Hren-
ovice pri Postojni. Začasno je
delal v Helperju, Utah, toda
njegov dom je bil v Crowebergu,
Kans., kjer je živel čez 35
let. Njegovo truplo je bilo pri-
peljano v Kansas.

Duluth, Minn.— V bolnišnici
St. Mary je srečno prestal
operacijo mladi veteran Albin
Boben iz New Dulutha, ki se je
nedavno vrnil od mornarice, pri
kateri je služil med vojno. On
je član ABZ.— V bolnišnici
Miller pa čaka operacija Mary
Robnik iz Chisholma.— Jesensi
snevi so tukaj zelo lepi.

Sprejeli 10c poviska

Kakor smo že poročali, je
stavka pri Bryant Heater Co.
trajala samo tri ure. Delavci so
zahtevali 15c na uro povisane
plače. Družba jim je ponudila
10c na uro priboljška, kar so
delavci sprejeli in se takoj vr-
nili na delo.

Organizacija Združenih narodov obsojena na smrt, ako se odpravi veto, svari sovjetski minister

NEW YORK, 29. oktobra—Rusija je nocoj apelirala na zborico Združenih narodov za svetovno razoroženje in zakonito prepoved atomske bombe.

Sovjetski zunanjji minister

Molotov je v govoru, ki je trajal

eno uro in osem minut, najprej

podal

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
4231 ST CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 28th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

Ivan Bostjančič:

TO JE BORBA!

I.

Zadnje čase se v glasilu Rupnikovih domobranec in Krekovi beguncev javlja neki "priatelj iz Avstrije." V Avstrijo je prišel po hudi borbi, ki jo je vodil, kot sam pravi, z "veliko notranjo močjo" proti—Sovjetski zvezi. Kar nič se ne čudite! "Priatelj iz Avstrije" kar naravnost to pove in je celo ponosen na to svojo silno borbo, ki jo je vodil skupno z nacifašističnimi hordami za obrambo "civiliziranega zapada." Da, resnično. To je bilo takrat, ko je Sovjetska zveza bila zaveznička Anglije in Združenih držav in je ogromni del celokupne teže druge svetovne vojne nosila na svojih lastnih ramah. Verjetno je to bilo po porazu Nemcov pri Stalingradu, kajti "priatelj iz Avstrije" v tem svojem odkritosrčnemu članku omenja, da se je "azijatski koles začel valiti iz širnih step v Evropo" in mu se je trebalo zoperstaviti z vso "duhovno močjo in materialno silo." Jaz sem se takrat nahajal v taborišču v Laufenu. Kakšno navdušenje nas je prevzelo, ko smo gledali črne zastave, ki so bile razobešene v znak žalosti zaradi poraza pri Stalingradu! Nacistični časopisi so izšli črno obrobljeni in izpisani z svarilnimi parolami—zapad je ogrožen! No, in poglejte! Kar naenkrat se tu 1946 l. javlja neki "priatelj iz Avstrije," ki je začutil isti panični strah spričo velikega uspeha Sovjetske armade in isto skrb zaradi—civiliziranega zapada!

Toda najbolj zanimiv je konec prvega dela tega članka. Ko je večji del tistih, ki so se z "veliko notranjo močjo" borili proti Sovjetski zvezi že priznal, da je poražen, ta priatelj nikakor noče priznati poraza. Ne!! Ni bil poražen, temveč samo "prevaran po bizantinstvu zapadne diplomacije!" Ker je ta "priatelj" čvrsto verjel, da se bodo Anglia in Zedinjene države pridružile temu njegovemu epskemu boju "za obrambo civiliziranega zapada" in udarile po Sovjetski zvezi, je spričo dejstva, da se to ni zgodilo, bil prevaran! Razumeti treba to veliko "notranjo žalost" tega "priatelja iz Avstrije" in njegovo razočaranje nad zlomom takšnih iluzij. Tudi treba razumeti njegovo egorčenost, ker ga je "bizantinstvo zapadne diplomacije" tako kruto prevarilo! Toda naj bo tako ali drugače, mož je po svoji lastni izpovedi—kolaborator in zavezniček nacistov v obrambi "civiliziranega zapada!"

"Ameriška Domovina" nam kot običajno nikoli ne bo odkrila pravega imena tega svojega dopisnika iz Avstrije. In tako ne bomo imeli prilike, da bi zvedeli, kakšen je končni epilog te njegove gigantske borbe, osvetljen v polni luči po—ljudskih sodiščih za kolaboratorje in izdajalce v Sloveniji. Gotovo pa je to kakšna "večja zverina," ki se (za razliko od tistih navadnih malih "begunčkov") popolnoma jasno zaveda, kaj ga je privredlo v begunstvo v Avstrijo, kjer se še vedno nahaja "na prepihu vseh nebeskih struj."

Gori omenjeno samo po sebi ne bi zaslužilo posebne pozornosti. Človek to prebere in se pomilovalno nasmehne pred moralno nesramnostjo takšnih ljudi. Toda važno pa je, če se to spravi v zvezo z celim propagandnim bojem "Ameriške Domovine," z njeno klerofašistično ideologijo, z njeno plozorno proti-sovjetsko gonjo, z njenim "komunističnim" strašilom, s celo hrpo njenih laži in obrekovanju. "Ameriška Domovina" je vzgleden primer tesne povezanosti slovenske reakcije tu v Ameriki in slovenskih kolaboratorjev, domobrancev, izdajalcev in voditeljev beguncev v Avstriji in Italiji. Ti poslednji brez vsakega dvoma še vedno upajo, da bo krivica, ki jim je bila storjena po "bizantinstvu zapadne diplomacije," popravljena. Pričakujejo novo vojno, ki bi jih spet privredla k starim koritom v po starem urejeni Jugoslaviji.

Nobenega dvoma ni, kakšne so nade teh "voditeljev" beguncev v Italiji in Avstriji. Seveda pričakujejo novo vojno proti Sovjetski zvezi. Kajti voditelji takšnega kalibra, kot je to v tem obvit "priatelj iz Avstrije," ali pa bolj javni Miha Krek, se ne podajo kar iz lepa. Oni niso bili poraženi, temveč samo začasno prevarani! Ameriška zunanjana politika, ki se nahaja v znaku Byrnesove "politike čvrste roke," jim ponovo dviga njihovo "silno notranjo moč." Kako pa stoji zadeva s tistimi "malimi begunčki," je nekoliko pojasnjeno z naslednjimi odlomki iz pisma ene takšne begunke, ki se nahaja v Trstu. Cita tam "Ameriško

UREDNIKOVA POŠTA

ukradenem avtu
Opereta "Mascot"

Pevci in pevke "Glasbene matice" bodo podali opereto "Mascot" v nedeljo 3. novembra. Prireditve se bo vršila v avtoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. in se bo pričela ob 7. pri zvečer.

Ko človek prvič lista po tem prikupljivem, melodioznom glasbenem delu, se čudi in se vprašuje, zakaj se ta muzika in dovitna igra ne pojavi večkrat na svetovnih gledaliških održih. Saj ta opereta to v polni meri zasluži. Pa morda je vzrok v tem, da se zadnja leta le vse preveč poudarjajo imena kakor Johann Strauss, Franz Lehar, Victor Herbert, manj znana, a zaslужna imena se pa pozabljajo. Opereta "Mascot," ki jo je uglasbil Francoz, Edmond Audran, se sme brez pridržka primjerjati z najboljšimi operetami zadnjih sto let.

To delo, ki je v treh dejnjih, nam prikazuje pestro družbo: pastirje, kmete, prince, princesse, dvorjane in vojake. Glasba je lahkočna, vedra in in melodična.

Tudi dialog (govorni del operete) vsebuje marsikatero zanimivost, pa tudi presenečenje. Tako nas Pippo (Frank Bradač) iznenadi v svojem solospisu, ko se predstavi zbrani družbi kot Saltarello in ji pove, da je on "najboljši plesalec vseh stoletij, plesalec knez: ta lahkota, ta divota!" Zaključuje samozavestno: "Diven umetnik sem." Skromen dečko!

Princesa Fiametta (Josephine Levstik) pa zelo hvali kmete in kmečko življenje in pravi: To je ovčar? Kako poetsko! Prav ugaja mi ta ovčar. Razen tega ljubim naravo — in — on se mi zdi tako naraven. Na dvooru se tako dolgočasim. A kako je tu vse simpatično! Ljubim vse, kar je robustnega, krepkega in jedrnatega, zato, ljubim kmete, zato me je očaral ta ovčar. Nato raste kot goba po dežuju.

Najlepša panorama se ti ponudi, ko ti pogled obstane ob skalnatnem gorovju na vse štiri vetrove. Ta naravni obok skalnatega pogorja je nekaj izrednega za to mesto. Ravno v tem leži važnost zimskega letovišča mesta. Ko se te skale ali kameniti hribi razgrejejo proti večeru, oddajajo svojo toplosto mestu. S tem nastane suh zrak, kot v peči. Razumeti se mora, da te precej visoke gore se nahajajo približno 7 ali 8 milij iz osrčja mesta Phoenixa.

Ozračje je res prav idealno za zrakoplovstvo. Prvič, tukaj ni nevarnih vetrov, drugič, temperatura je enaka in tretjič, ozračje je čisto, kar daje pilotu prednost, da lahko vidi na razdaljo 20 milij. Nerodno je za prebivalce radi šuma, ker zrakoplovi letajo nizko. Tukaj se vidi, da trgovstvo izrablja vsako priliko v svojo svrhu in to je tisto, kar kazi človeku duševni užitek. Vse obstoji za sedanost in nič za bodočnost, taka so smernice današnjega reda.

Louis J. Dugar.

Slovanov koncert

Euclid, O. — V nedeljo 3. novembra ob 3:30 popoldne priredi pevski zbor "Slovan" svoj jesenski koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Program bo obsiren, saj vsebuje 22 pesmi, novih in stareh, narodnih, umetnih, angleških in partizanskih. Preprica sem, da bodo posnetniki koncerta zadovoljni s programom, kot so bili že vedno doslej in upamo, da bodo tudi v bodoče.

Domovino in na podlagi tega zaključuje, da se "stvar zaostruje in da se bliža katastrofa." Pravi med ostalim: "Imeli smo se že vrnilti, pa so nam odsvetovali, čeravno nas stalno kličejo domov, da nas nujno rabijo, da so ugotovili, da smo popolnoma brez krvide. Mi tukaj vidimo, da se stvar zaostruje in se bojimo, da bo prišlo do katastrofe v Evropi, v tem slučaju mislim, da je bolje biti na močnejši strani, sicer je vprašanje, kdo je danes močan . . ." Tisti, ki "odsvetujejo" malim begunčkom, da se vrnejo domov, morajo pač imeti svoje razloge. Generalov brez vojske si ni teško predstavljati. Miha Krek pa je eden takšen "general."

(Dalje jutri.)

Za ta koncert je pevski zbor "Slovan" napravil spremembu v tem, da se ni pobiralo okrog oglasov za programno knjižico. Upamo, da se boste trgovci same odzvali in prišli na naš koncert. Saj to je tudi za trgovce bolje, da se jih ne nadleguje venuomer za oglase.

Brezpomembno bi bilo obširno opisovati ves program, ker kdor je bil že enkrat na "Slovanovem" koncertu, vsak dobro ve, da njih koncert z močnimi glasovi in pod spretnim vodstvom povoduje F. Vautarja bo osvojil in zadovoljil vsakega poslušalca. Program je sestavljen tako, da nastopi tudi več kvartetov, duetov in solospev.

Zadnje čase je "Slovan" zelo zaposlen z nastopi pri raznih drugih prireditvah, pri družtvih in kulturnih organizacijah. Ker radi poslušate "Slovanovo" petje na raznih drugih prireditvah, želimo, da tudi pridete poslušati njih lastni koncert, to njih ubrano petje, ki bo vse kaj druga, res nekaj krasnega. Po koncertu se bo vršil ples do pozne ure (ali rane). Za ples bo igrala popularna godba "Polka-teers". Za drugo je vse preskrbljeno v vseh ozirih.

Torej "Slovan" vas vse cenjeno občinstvo prijazno vabi k obilni udeležbi svojega koncerta. S pevskim pozdravom,

F. Požar.

Veselica v počast veteranom

Cleveland, O. — V soboto 2. novembra priredi društvo sv. Janeza Krstnika št. 71 Ameriške bratske zvezde, plesno veselico v Slovenskem domu na Holmes Ave., v počast vojnini veteranom tega društva. Ta večer jih vabimo v našo sredo, da se vsi skupaj poveselimo njihovega povratka v civilno življenje.

Vsekaj je mnogim znano, je bil moj sin z drugimi 24. vojaki v poletu v Ameriko dne 30. novembra lanskega leta iz Kodiaka, Alaska, do Seattle, Washington, izgubljen. Od tega dne pa do danes ni o izgubljenih nobenega poročila. Celih deset mesecov sem pisarja in trkala na odgovorna vrata za pomoč, da bi podvzeli preiskavo in našli, kaj se je z mojim sinom in drugimi vojaki naredilo, ker ni o njih nikakega sledu. Karkoli sem storila, vedno je bil odgovor enak: "Mi vas ne obsojamo,

Genevi, ki je tudi zanimiva in prikazuje našo živahnost tu v Ameriki.

V kolikor mi je znano, se bodo ta večer vdeležili tudi gostje iz Clevelandu in bodo na prireditvi spregovorili nekaj na čast našemu velikemu Slovencu, govorju Francetu Laušetu. Podpisani bom pa gledal, da ga vidimo v slikah in v besedah govornikov. Na veselo snidenje v Genevi, v mestni dvorani. Pririte ob času.

A. G.

V pomislek volilcem

Euclid, O. — Ko poslušam in berem razne nasvete in pripombe v nasprotstvo radi govornika Frank J. Lauscha, se morem vdružiti, da se ne bi oglašila potom časopisa, da pojasnim našim ljudem, kaj pomeni naš človek v javnem uradu. Ni moj namen komu vsljevati, kaj naj voli in katerega ne, le toliko lahko iz lastne izkušnje povem, da kaj sem dosegl, ker imamo slovenskega govornika v državi Ohio.

Kakor je mnogim znano, je bil moj sin z drugimi 24. vojaki v poletu v Ameriko dne 30. novembra lanskega leta iz Kodiaka, Alaska, do Seattle, Washington, izgubljen. Od tega dne pa do danes ni o izgubljenih nobenega poročila. Celih deset mesecov sem pisarja in trkala na odgovorna vrata za pomoč, da bi podvzeli preiskavo in našli, kaj se je z mojim sinom in drugimi vojaki naredilo, ker ni o njih nikakega sledu. Karkoli sem storila, vedno je bil odgovor enak: "Mi vas ne obsojamo,

(Nadaljevanje na 3. strani)

Ta moj in drugih 24 žalostnih mater slučaj dovolj jasno dokazuje, kaj se pravi imeti človeka ob svoji strani, kadar se pomoči išče. Povem naj, da poleg dobrega sreca, ki ga ima govornik Lauscha in njegov tajnik John E. Lokar, je to, da mu lahko v maternem jeziku potem grekob, ki jo čutim do izgubljenega sina, v negotovosti je li še živ ali mogoče tava po pragozu in isče pota v prostost v človeško družbo. Le

ODGOVOR: Kongres je pred nedavnim uvedel zakon, po katerej je otrok vodil v Ameriko dne 30. novembra lanskega leta iz Kodiaka, Alaska, do Seattle, Washington, izgubljen. Do sprejetja tega zakona je moral rodilj-državljan živeti v Ameriki deset let pred rojstvom takega otroka in pet let po 16. letu starosti, šele potem je mogel prenesti svoje državljanstvo na svojega v tujini rojenega otroka. Iz tega je kaj lahko razvidno, da otrok vašega sina po prejšnjem zakonu ne bil mogel veljati za ameriškega državljanja, kot tudi ne v tujini rojen otrok kateregakoli ameriškega državljanja na izpod 21 let starosti. Kongres je sedaj vse to spremenil, toda samo z ozirom na otroke naših državljanov, ki so služili preko morja tekmo druge svetovne vojne. Sedaj je dovolj, da je rodilj-državljan živel v Ameriki deset let pred rojstvom otroka, toda nov zakon je pomaknil dobit petih let nazaj na dvanajst — namesto prejšnjih 16 let starosti. Na ta način je torej sedaj otrok vašega sina ameriški državljan.

VPRAŠANJE: Rad bi dobit v Ameriko svojo ženo in otroka. Ker sem ameriški državljan, da so upravičeni do vstopa v to deželo izven kvote, ter da moram izpolniti gotove tiskovine — form I-133 — potom katerih zaprosim, da se jih prima tak status. Ste stvari bom takoj uredil. Kar pa bi rad vedel je naslednje: Moja žena je bila vdova, ko sva se vzela ter ima hčerkico iz prvega zakona. More li ta dekle, ki ji je sedaj 20 let, tudi priti v Ameriko izven kvote?

ODGOVOR: Žal, da vam moremo reči, da ne. Pritis mora, le kot navadna priseljenka v okviru kvote. Ameriški državljan mora zaprositi za izven-kvotni status samo za lastnega izpod 21 let starega in neporočenega otroka, toda naseljeniški zakon mu ne dovoljuje tega za pastorke ali pa za krušne (adopted) otroke.

Sodnijski proces proti slovenskim izdajalcem

(Nadaljevanje)

Krekova izdajalska progaga da v Italiji

Tožilec: "Obtoženi Rupnik, iz kakšnih nagibov ste pisali razne prošnje in spomenice za intervencijo proti Federativni ljudski republiki Jugoslaviji? Včeraj smo prebrali dve vaši pismi, ki ste jih pisali nekemu delom takoj imenovane jugoslovanske vojske v Ebuliju in kjer razlage svoj načrt, da je treba ustaviti vojsko, ki bo v zvezi z reakcionarnimi zavezniškimi klikamku vkrakala v Jugoslavijo in uničila federativni demokratični red v Jugoslaviji."

Ob tem vprašanju se je obtoženec dalje čase zamislil, nato pa v presekanih stavkih ječljajoče odgovoril:

"Jaz sem v taborišču v Italiji podlegel sugestiji reakcionarne propagande, ki je propagirala in širila vesti o obupnem stanju v Jugoslaviji."

V nadaljevanju svoje izpovedi je Rupnik navajal različne razloge za svoje početje v Italiji in je med drugim tudi omenil gesla, ki jih je med emigrantmi razširjal dr. Miha Krek, ki je obljubljal emigrantom, da bo kmalu nastopil tak položaj, da se bodo mogli vrnilti v Jugoslavijo. Krek je najprvo širil vesti o povratku v domovino, je dejal Rupnik, že meseca junija 1945. Potem je zopet prišla parola, da bo vse trajalo še dve ali tri leta, zadnja parola pa je bila, da je bil Krekov pesimizem neupravičen in da so sedaj najboljše okoliščine, da bi se emigranti vrnili pozimi 1945.

Tožilec: "Med dokaznim građivom imamo dve pismi obtoženega dr. Kreka, ki ju je pisal ne-

ka senata stopil z odras in sedel na zatočno klop.

Zaslisanje vojnega zločinca generala Erwina Roesenerja

Predsednik senata je nato objavil, da se prične zaslisanje vojnega zločinca Erwina Roesenerja, in naročil, naj privedejo obtoženca. Pozval je tudi tolmača za nemški jezik in vprašal obtoženca, če je slišal obtožnico, ki je bila prečitana pred dvema dnevoma. Roesener se je zganil in dejal, da je obtožnico slišal in jo je dobil tudi pismeno.

"Ali se po obtožnici čutite kričega?" je vprašal predsednik.

"Ne čutim se kričega," je odvrnil Roesener.

Ob tej izjavi največjega krvnika slovenskega naroda je zasmelio po dvorani med ljudmi, ki niso prišli k sodni razpravi iz Ljubljane, ampak iz vseh krajev Slovenije, tudi s Štajerskega in Gorenjskega, kjer je obtoženec od vsega začetka izvajal največje zločine nad civilnim prebivalstvom. Mnogi med navzočimi, ki so bili žrtve njegovega zločinstva, mnogi objekujejo ustreljene talce in izseljene svojce, ki so poginili v taboriščih v tujini, niso mogli verjeti obtoženčevi začrnjenosti in drznosti.

"Ali se čutite vsaj delno kričega?"

"V nobenem pogledu se ne čutim zavestno kričega. Mogoče je, da sem bil deloma nezavestno kriv."

Ta izjava je še bolj vznemirila ljudi v dvorani.

Tožilec: "Samo zato, ker smo vas iskali? Ali ne, zato, ker ste izdajalec?"

Rupnik: "No, da, iskali ste me kot izdajalec."

Tožilec: "Hvala lepa!"

S tem je tožilec zaenkrat zaključil svoja vprašanja. Obtožni Rupnik je na poziv predsednika

Ob zaslisanju glede množičnega izseljevanja Slovencev s Spodnjega Štajerskega in Gorenjskega ter streljanja talev sodeč predložilo kot dokazno gradivo različne letake z naredbami in ukazi, podpisanimi od Roesenerja. Priznal je poleg drugega, da je njegov predstojnik general Rainer govoril tudi o tem, naj bi se Slovencem dala prilika, da organizirajo lastno vojsko, s katero naj bi si sami priborili svojo samostojnost. Slovensko domobranstvo pa naj bi končno nadomestilo nemške sile na področju Ljubljane.

UREDNIKOVA POŠTA

(Nadaljevanje z 2. strani)

Slovenec lahko razume slovensko mater, ko mu odkriva bolče srce. Naš človek razume naše življenje in razume tudi naše tragedije.

Naša jugoslovanska dolžnost je, da izvolimo in to vse brez razlike prepiranja Lauscheta za governera države Ohio in mu s tem odpremo pot v Belo hišo v Washingtonu. Prepiranja sem iz mojega slučaja, da će bomo imeli naše ljudi na odličnih mestih, nam bodo gotovo pomagali, kadar jih bomo potrebovali.

Toplo apeliram kot trpečati za izgubljenim sinom, pojrite na 5. novembra v volilne

DAJTE VAŠ FORNEZ
SCISTIT SEDAJ!

Boljša postrežba in boljše delo. Fornez in dimnik scistiščen po "vacuum."

\$4 do \$6

National Heating Co.

Postrežba širok mesta

Fairmount 6516

koče vsi brez izjave in volite za gevernerja države Ohio, našega zmožnega, poštenega in v delu plemenitega Frank. J. Lausche.

Mary Medvešek.

Sodnik Walther za okrajno sodišče

Sodnik Frederick P. Walther se toplo priporoča za ponovno izvolite za sodnika na okrajni sodniji. Sodnik Walther je bil prvotno imenovan na priporočilo Cleveland Bar Association od governera države Ohio za okrajnega sodnika. V tem so ga podpirali tudi lokalni časopisi. Potem je bil pri vsakih volitvah ponovno izvoljen v ta urad do sedaj. Leta 1940 ni imel pri volitvah nobenega protikandidata.

Radi njegove sposobnosti kot okrajni sodnik, je sodnik

Walther prava veljava za naš okraj in je eden izmed najboljih sodnikov. Volili Cuyahoga okraja naj bi ponovno izvolili za okrajnega sodnika Frederick P. Waltherja in ga ohranili sodišču.—Oglas.

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. — HE 3028

SOUND SYSTEM
INDOOR—OUTDOOR

Prvovrstna popravila na vse vrste radio aparatorov

Tubes, Radios, Rec. Players

Vse delo jamčeno

GORDON PRESS FEEDER
Mora biti zmožen urediti majhna dela. Stalno delo: plača od ure.

Steffan Print Shop
1452 Davenport Ave.

Dekle
za knjigovoz: se lahko nauči; dobra plača od ure.

Steffan Print Shop
1452 Davenport Ave.

MOLDERS
HEAVY DRY SAND
FLOOR & GREEN SAND.

Plača od ure

The Kilby Mfg. Co.
4623 Lakeside Ave.

Moški in ženske
Izkulnja ni potrebna
Dobre delovne razmere
Dobra plača od ure
Stalno delo

American Box Co.
1900 W. 3 St.
Scranton Rd. bus

IŠČE SE
izurjene

DIE-REPAIRMEN
Dobra plača od ure za
dobre delavce

Izvrstne varnostne naprave
na vseh strojih

GEOMETRIC
STAMPING CO.
1111 E. 200 St.

POMOČNICE ZA
URADNIŠKI
LUNC ROOM

Delajte v čistem, prijetnem
ozračju.

Morate biti večji angleščine.
Samo čedne, snažne in večje
žene v starosti 20 do 35 let
se naj priglasijo.

Plača \$29 za 40 ur dela.
Dobi se obede in uniforme.

Zglasite se pri
THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.
Soba 901
700 Prospect Ave.

V četrtek... samo en dan...
od 10. zj. do 5.30 pop.
pri

THE MAY CO.
ČISTILNA RAZPRODAJA
KONCEMI MESECA
širom cele trgovine

Čistka raznih zalog blaga v različnih merah
in barvah

ŽAL, NOBENIH POŠTNIH ALI TELEFONSKIH NAROČIL

ENAKA PRAVIČNOST ZA VSE

Ponovno izvolite

SODNIKA
FREDERICK P.
WALTHER

za Common Pleas sodišče

25 LET IZKUŠNJE, POŠTEN, KVALIFICIRAN

X FREDERICK P. WALther

Dober vzrok v vsakterem jeziku

Senator Huffman je človečanski v tradiciji Franklina Roosevelt, ki postavlja človeško dobrobit pred dollarji. Senator Huffman je na strani majhnega človeka ... on je pokazal svojo vero in razumevanje manjšin in narodnostnih skupin. Liberalnost in toleranca senatorja Huffmana mu je upravljeno pridobilo podporo naprednih struj in velikih delavskih organizacij kot so Ohio CIO-PAC.

DA VOLITE ZA

JAMES W. HUFFMAN

(Demokratski kandidat)

za

U. S. SENATORJA

ne napravite pomote ...

Volite celi demokratski tiket

State Democratic Campaign Committee,
CLARENCE H. KNISLEY, kampanjski direktor

